

יסודות משותפים לחינוך הבלתי פורמלי

סוג הפעילות: קבוצת עבודה
מרכזת הפעילות: שירה זיוון
תקופת הפעילות: 2019-2020

מינהל חברה ונוער במשרד החינוך פועל כדי לפתח תשתית, שפה מקצועית ועקרונות עבודה משותפים לכלל העוסקים והעוסקות בחינוך הבלתי פורמלי או בחינוך החברתי. קבוצת העבודה שהחלה להיפגש באוגוסט 2019, פועלת להכיר את הבסיסים, הקודים והיסודות המשותפים לחינוך הבלתי פורמלי, דרך דיון בחומרי מחקר קיימים והבאת קולות עדכניים מן השטח. זאת כדי לנסח מסמך תורת ידע המגדיר את היסודות המשותפים, דן בהם ומביא דוגמאות מזירות הפעילות הנרחבות של החינוך הבלתי פורמלי - בתוך בית הספר ומחוצה לו.

בקבוצת העבודה חברים וחברות משדה המחקר היישומי בחינוך לצד חברים וחברות ממשרד החינוך. הקבוצה נפגשת אחת לחודש-חודשיים במתכונת מצומצמת, ופעמיים בשנה בפורום תורת החינוך הכולל חוקרות וחוקרים נוספים לצד אנשי מטה ממנהלי משרד החינוך ואנשי שטח. מעגל רחב זה נועד לתקף ולהרחיב את התכנים המתפתחים במסגרת הקבוצה המצומצמת.

מפגשי קבוצת העבודה יעסקו, בין היתר, בנושאים אלו:

- מיפוי זירות העשייה בתחום הבלתי פורמלי בישראל
- בחינת מודלים לעבודה בחינוך הבלתי פורמלי בישראל ובעולם
- מה בין חינוך בלתי פורמלי למיומנויות המאה ה-21?

לפרטים נוספים: שירה זיוון, מרכזת הקבוצה shira.education@academy.ac.il

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
לשכת המדען הראשי

תקצירי קורות חיים של חברים וחברות בקבוצת העבודה

מינהל חברה ונוער

רות קנולר לוי

מנהלת אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות במינהל חברה ונוער. אחראית על 18 מרכזי הדרכה המשמשים מרכזי למידה לפיתוח הון אנושי, פיתוח ידע ותכנים וליווי ותכנון אסטרטגי במטה ובמחוזות של מינהל חברה ונוער. בימים אלו פועלת לאיגום המידע וניסוח תפיסת החינוך הבלתי פורמלי ולפיתוח הון אנושי לקידום החינוך הבלתי פורמלי כפרופסיה שמטרתה לממש את זכותם של בני הנוער בישראל לחינוך לאורך כל היום. בתפקידיה הקודמים במשרד החינוך, שימשה ממונה ארצית לפיתוח מקצועי, אגף תכנים, תוכניות, מינהל חברה ונוער, וכן שימשה כמנהלת בית הספר הארצי לעובדי חינוך ונוער בסמינר שיין. כמו כן שימשה רכזת הוועדה לתרבות הפנאי שגיבשה את המלצות למדיניות בנושא זה למנכ"לית משרד החינוך בשנת 2012 וכן הייתה חברה בוועדה לתפיסה המערכתית לחינוך ערכי. רות הייתה שותפה מייסדת בהקמת המרכז למנהיגות נוער בישראל שבמסגרתו הוקם בית ספר למנהיגות ולתרבות ומרכז מורים. נוסף על כך שימשה קנולר לוי דוברת ומנהלת יחסי הציבור במוזיאון ארץ ישראל בתל אביב, וגם עסקה בפיתוח תוכני הדרכה והנחייתם בתערוכות המוזיאון. בעלת תואר ראשון ושני בהיסטוריה של עם ישראל מאוניברסיטת תל אביב, ובעלת תעודת הוראה. כמו כן היא בוגרת בית הספר למנהיגות חינוכית - מכון מנדל למנהיגות חינוכית.

איתן טימן

מנהל אגף חברתי, קהילתי, תלמידים ונוער במינהל חברה ונוער במשרד החינוך. אמון על פעילות החינוך הבלתי פורמלי במרחב הבית ספרי, בחברה האזרחית וברשויות המקומיות. כמו כן הוא חבר ועדת פרס החינוך המשרדי, ודואג במסגרת תפקיד זה לכלול את נושא החינוך הבלתי פורמלי כאחד מהקריטריונים לקבלת הפרס. לפני כן שימש יושב ראש מועצת התלמידים, נציג באגף חברה ונוער וצעירים בעיריית פתח תקווה וכן נבחר ציבור בעירייה. במסגרת תפקידיו אלו היה אמון על החינוך הבלתי פורמלי בעיר, בתחומי הנוער, הספורט והמרכזים הקהילתיים. כמו כן הקים במסגרת תפקידו את רשת המרכזים הקהילתיים לחינוך הבלתי פורמלי מקפ"ת, המפעילה את כל פעילות החינוך הבלתי פורמלי לילדים, נוער ומבוגרים בתחומי ספורט, תרבות ורווחה בפתח תקווה. יתר על כן, פעל לקידום תהליך החקיקה בנושא מנהלי יחידות נוער ומועצות תלמידים ונוער רשותיות, שבסופו חויבו כל הרשויות המקומיות למנות מנהל יחידת נוער במשרה מלאה. בעל תואר ראשון מהמכללה האקדמית בית ברל, ותואר שני מאוניברסיטת בר אילן - שניהם בתחום החינוך החברתי-קהילתי והחינוך הבלתי פורמלי. כמו כן הוא בעל תעודת מדריך בכיר בחינוך הבלתי פורמלי.

נגה נחשון

ממונה על הדרכה והשתלמויות באגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות במינהל חברה ונוער במשרד החינוך. אחראית על פיתוח מקצועי של מפקחים ושל בעלי תפקידים במסגרות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. מפקחת על מסלולי ההכשרה לתעודת עובד חינוך ולרישיון עובד חינוך באוניברסיטאות ובמכללות. ניהלה את בית הספר הארצי לעובדי חינוך ונוער

- סמינר שיין. שימשה יועצת בכירה למנכ"לית משרד החינוך היוצאת, הגב' דלית שטאובר. הייתה מדריכה ארצית ביחידה למניעת אלכוהול, סמים וטבק בשירות הפסיכולוגי-יעוצי (שפ"י) במשרד החינוך. שימשה יועצת במרכז מחוננים "רבדים" שוהם, וניהלה תכנית מצטיינים ביישוב. פיתחה מערך קורסי העשרה ותוכניות טיפוח לתלמידים, והדריכה בעלי תפקידים והורים. שימשה יועצת חינוכית, רכזת יועצות יישובית, מחנכת כיתה, מורה מקצועית לאזרחות, היסטוריה ולפסיכולוגיה, מנחת מועצות תלמידים וכן רכזת ומנחת תכניות לטיפול מנהיגות בקרב בני נוער בסכנת נשירה (נאס"א, תל"ת). בעלת תואר ראשון ביעוץ חינוכי ובגיאוגרפיה מאוניברסיטת בר-אילן, תואר שני בחינוך מיוחד מאוניברסיטת חיפה. בוגרת התוכנית להכשרת מנהלים במכון אבני ראשה ומחזיקה בתעודת הוראה בגיאוגרפיה.

סימא גוטמן

סגנית מנהלת מרכז הדרכה ארצי באגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות במינהל חברה ונוער במשרד החינוך. במסגרת תפקיד העוסקת בפיתוח תכנים ובקידום תפיסות בחינוך הערכי ובחינוך הבלתי פורמלי, וכן עוסקת בפיתוח מקצועי של מחנכים, מורים ובעלי תפקידים בחינוך החברתי. לפני כן לימדה חינוך חברתי קהילתי במכללות להוראה. בעלת תואר ראשון בגיאוגרפיה ובאנגלית, ותואר שני בגיאוגרפיה היסטורית. בוגרת תוכנית במחקר ובהערכה ותוכנית בדיאלוג חינוכי במכון מופ"ת.

אקדמיה

ד"ר ירון גירש

ראש החוג לחינוך בלתי פורמלי במכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין וחבר סגל בתוכנית למובילי החינוך הבלתי פורמלי בישראל במכון מנדל למנהיגות חינוכית. תחומי המחקר שלו כוללים חינוך בלתי פורמלי, סוציולוגיה של נעורים והתבגרות, סוציולוגיה של הידע ופילוסופיה של החינוך. בעל תואר שלישי במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, 2016.

ד"ר הדס גרונר

חברת רשות המחקר וההערכה, ממונה על ההערכה ומרכזת התמחות רכזי הערכה בית-ספריים במכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין. מחקרה עוסקים בחינוך בלתי פורמלי, במאפיינים חדשים לקוד החינוכי הבלתי פורמלי וכן בהערכה בחינוך. בעלת תואר שלישי בפילוסופיה מאוניברסיטת בר-אילן, 2018.

ד"ר אדם הישראלי

ראש היחידה למעורבות חברתית במכללת סמינר הקיבוצים. מרצה בבית הספר לחינוך באוניברסיטת תל אביב ועמית בתוכנית הפוסט-דוקטורט של מכון מופ"ת. עוסק במחקר ובהוראה בשלושה תחומים מרכזיים: חינוך בלתי פורמלי וארגונים לשינוי חברתי; פדגוגיה חדשנית; יחסי הורים-מורים. בעל תואר שלישי בסוציולוגיה של החינוך מהאוניברסיטה העברית.